

ACC. N:R. M. 7855 : 1-33.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielson
Härad: Kinnared Adress: Jät
Socken: Jät Berättat av: Densamma
Uppteckningsår: 1941. Född år 1880 i Kalmarik.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljälvsbiografi (forts. fr. M. 7785).

Skolgång.
Marknadsgräver.

Ställe.

Vargen.

nu. nu.

Skriv endast på denna sida!

Året efter gick jag den andra folkskolan
då hade min gamle vän Britta slutat sin
skola och jag blev ensam flicka bland
elva pojkar på skolvägen di var rätt
stygg ibland jag hade en fjerdingsväg
till skolan, jag minns så väl hela min
skollid det var så roligt att läsa och
skriva o räkna, jag minns en gång i skolan
när en pojke fick stryk och skolläraren
när han fått veta han skulle ha så sa-
de han det gjorde rätt gott, skolläraren
blev så vred så han gick ut efter
sig en större käpp och smorde om
honom en gång till. Till skolan fick ju
alla barnen nya kläder och det skulle jag
också ha ty faster hade vävt "regarntyg"
öven kallat "Viktoriegarn" till en klädning
till mig, tyget var stätt ^{te} sommerska fort,

och skulle sys till klädning åt mig. Jag
gick nu i andra folkskolan, när kläd-
ningen skulle hämtas dagen före examen
så hade sömmerskan blivit sjuk och
jag fick ingen klädning. O vad jag grät
pastor tvättade och bätte den gamla som
jag haft i hela skolan, alla barnen ha-
de nya kläder utom jag, och prästen
kyrkoherde Samuelson skulle även kom-
ma till examen och många andra gamla
människor, jag skämdes så jag vågade
knapt resa mig upp. När examen var
slut och fjärdeklassen skulle återamen-
neras så kom prästen till mig och la-
de sin hand på mitt huvud och sade
i dag lovar jag dig att du ska bli
skolan der bli återamennerad ty du
var mig en duktig flicka. färd

jag var då i mitt fjärde år jag fyllede 10
år sen i januari påföljande år. När kyrkoher-
den sade att de skulle skolan så hörde jag
någon säga, "då inte rätt att du fattig ska
ha fåsprång". Det var kyrkobårdens mora
från Nibben Ny Hultola hennes dotter o jag var
lika gamla. Hon fick gå i två skolor till.
Jag minns så väl hur glad jag blev, men när
vi gick hem så var mina kamrater lite
försnådliga mot mig både för min bötta
klädnings och för att jag fick beröm av
presten. Hela min skoltid var alltså sex
månader i småskolan och åtta månader
i folkskolan eller som de på den tiden
sade "störskolan". Vad vi fick läsa och vil-
ka böcker som vi fick läsa i. I småskolan
brukades a.b.c.bok, den lilla läseboken,
lilla katteheren den skulle läsas rent. forts

gamla Testamentet i bibliska historien,
från ett till fyra i multiplikations Tabellen,
Gudsboken och en del psalmer, skrivning
och räkning på griffeltavlan. Den som var
duktig kunde slipa med två småskolor
vanligast tre. När vi sen kom till vår vär-
dige folkskollärare Isak Tryckhviert blev det
mera läsning kristendom varje dag första
timmen ombyta på katekes och biblisk histo-
ria och svar på alla frågor, andra timmen
läsning i nya Testamentet i evangelisterna
och apostlagärningarna, läsning i stora
läroboken, svenska historien, och geografi,
läsning i psalmboken. Räkning i Tabellen
på griffeltavlan och två dar i veckan på
svarta tavlan. Skrivning på griffeltavlan
rätt skrivning och väl skrivning med bläck
på papper och böcker som vi forts

spelva gjorde. Hemlerna i katekes psalm-
båser, i båda historierna, räkning i tabellen.
Vi höjde vår skoltid ett kvart, ni ö. p. m.
och höll på till fyra e. m. I skolan fick
vi spelva städa och hålla rent vi fick
luras om 2 flickor och 2 pojkar varje
kväll, sen skulle vi komma tidigare
dagen efter för att damma och strörepet
eneris på golvet, på vintern fick pojkar-
na bära in veden och skatta vägar, snö
och vi flickor skulle bära in vatten till
att dricka och till att tvätta händerna
i. När vi åt vårt middags mål så satt vi
i våra bänkar och läraren satt vid sitt
bord ty han bodde inte i skolhuset, han
var en sträng lärare, men vi var alla gla-
da åt honom ty på rasten lekte han med
oss. Ja sålän min jag min skoltid fort

ACC. N.R. M. 7855:6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Jenny Jonellman

Härad: Trinnevald

Adress: Gät

Söcken: Gät

Berättat av: mig

Uppteckningsår: 1941

Född år 1880 i Kalpsvik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mina minnen från Träsklinge för öfrigt
 från ju till sexton år jag minns så väl den
 första våren när vi flyttade från Urhult
 till Träsklinge jag minns så väl hur mycke
 vitsiggnar där var, överallt var det vitt som
 snö ty Träsklinge är blommarnas ö, liksom
 på våren blommor där en växt som kallas
 för myska på den blir det små vita blom-
 mor men den skall plöckas för blomminger
 då luktar den gott, liksom gamla öborna lade
 den i sina kläckhutor ty kläderna fick en
 god lukt, när alla dessa blommor blommar
 som jag nu nämner så är alla gårdar och
 hagar fulla av blommor. Först minns jag
 fort

Skriv endast på denna sida!

vårlöken, myskan, blåsiggan, smörblomman,
vitriggan, skatblomstren, gökamaten, vildarölen
guldruvan, jungspramarielin, kattfoten, natturö-
len, karörten, ollonnärke, och sen de stora lju-
darna som är fulla av blommor, dessa blom-
mor minns jag från min barndom, jag minns
så väl de många botanister som kom till
oss från somrarna för att plucka blommor
vi barn var så nyfikna på dem och följde
dem och visade blommorna. Jag minns även
den första vinter jag bodde på Släcklinge den
var kall och mycket snö det var 1888. När vi
gick till och från skolan så sprang vi på
den frusna skaran som låg på snön, på
kvällar och söndagar var vi på isen och slog
kana, vi var inte så bra klädda som barn
är nu för tiden, vi flickor hadde en hemma-
vänd ullklädnad inga kappor inga byxor
ports

inga skor o galackor, vi hade hemmastickade
fläcka ullstrumpor och träskor, när vi slag
hana så satte vi oss på isen och åkte på
bara ändan långa stycke. Jag minns när det
var mycket kallt o snö då fick vi barn gå in
på ställen där som var barn på kvällarna
och söndagarna. Märta Bolin hon kunde ro-
ga oss hon sjöng visor och läste oss folklä-
kar och många prantlekar det var det
roligaste vi viste. Hos Magnus Jönsson där
fick vi sitta på golvet runt omkring den
stora hörnspisen där brasan flammade hela
kvällen vi brukade få nätter och ägget av
honon ty det fanns gott om di båda delar
på Leläcklinge sen satt han på en stol och
berättade sagor och talade om hur di gamle
hade haft det. Han talade om hur di skall
fånga kaviar på vintern, han sade att forts

när det var riktigt kallt på vintern så
skulle vi sätta et ljus som brann i en
shagshant så kommer där fram en hare
och litar på det, då böjer harens ögon att
rinna och droppar på jorden och di fryser
fast undan för undan tills istappan fry-
ser fast vid jorden och haren fryser fast. Sen
sade han skall vi gå bakifrån och ta haren.
En annan, han talade om hur di gjorde
ögon i synålur, han sade att när alla nålar
blev färdiga så lades di i en gryta i kokar-
de vatten där körde di mot varandra till
det blev ögon på allihop. Roligast var det
när han talade om Markolfas konung Sala-
mons konnare, medan vi barn sat där på
golvet om kvällarna så sagade hans mora
kvällsmat hon kalltes för Masse Jänsens
Hanna i dagligt tal Massa Hannan. ferts

hon kom in med en trebenspotta av järn
och satte den i en kout av elden i den koka-
des det gröt av korngrön och vatten, från
glödlerna stekte hon kokad fisk gädda
och mört, när de hade slaktat så satte de
ett stycke blodkross på en lång speta och
stekte den mot glödlerna, ihland fick vi
sitta där medan de åt, maten sattes på ett
stort runt bord som stod i stugan, grästen
slags upp i ett lerfat, mjölkakenken togs
ner från hyllan som var placerad över dö-
rarna, de var sju i familjen där lades fram
sju träskedar, fisken brödbakad och brä-
kniven lades på bordet den stekta korven
och stekt kallt fläsk inga tallriker eller
kniver, de tog med skeden i grötfatet och
doppade den i mjölkken, ren häls de såg-
let i fingrarna medan de åt. farts

Min gade vän Britta bodde i det huset och jag har många minnen därifrån. Magnus Jönsson var själv slaktare och när han hade slaktat den store feelaseggan så gjorde han själv rullryttan av den stora bekkälten oer en kulle, när den var kokt så läste han in den på sin kammare, där hade han en stor låkakista i den kistan hade han äppel o nötter o brännvin och den stora syltan i "lådekan" (en liten låda i kistan) hade han sina pengar stora sedlar, någon gång vid jul fick Britta o ja gå med honom dit upp. På kammaren läste han även in boken när det var brutit och skäktat,ullen som kljtes av fären, mallet som drökat brygdes av. När di' skulle ha sylta till att äta så skar han själv upp den. Hans mor kallades för Trätunga på Nyatorps fält.

jag fick ibland följa med Britta till
 sin farmor, hon förestjorde som jordgee-
 mor barnmarke ty det fanns ingen det på
 den tiden, hon bodde på ett källarhus, en
 gång när vi kom dit så bad hon oss gå ut
 i det lilla köket efter en sak, när vi kom
 dit så var det "då lilla haret" (V.C) där var
 två stenhälar och på vardera av det stod ett
 lerfat fullt av mjölk, vi skrattade åt det
 då kom moster Teodora ut, Hon sa grina vi
 åt mina mjölkfat där å så frist å ha dom
 å mjölken ha alla se så bra, där var nem-
 ligen högt uppifrån och ner ty det var ju
 ett källarhus hon bodde i. När någon be-
 hände att sätta sig där så lyftes fatet där.
 I väggen sat en liten kruka som använ-
 des i stället för papper ty det var out om
 papper på den tiden, det fanns ej tidningar
 ports

År 1888 minns jag Hults marknadsdagen
det var den 24 april, det åskade och regna-
de förfärligt. Man var på marknaden
och i marknadsgåva fick jag två virke-
målar en grov till att virka ullgarn ~~och~~
och en fin till att virka spetsar med samt
en liten bönbok, dessa tre saker har jag
än. Jag minns så väl den våren och som-
maren när fasten gick och skulle mjölka
från kvällarna så kom det fram så många
ormar vid ladugården, ty de som höll
där förrut hade gett dem mjölk. Framme
vid köksdörren samlades igelkottarna ty
de hade fått mjölk där, och fasten gav
dem ibland. Under byggnaden var en sorts
stora fradelor som kröps ut genom stenpaten
från kvällarna, li' kallade dem för taoror
men jag var mycket rädd för dem förts

54

ACC. NR. M. 7855:14.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Jenny Jonsson

Härad: Kinnared

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år:

1880 i Tralpsvik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pingsten år 1888 jag minns så väl hur det
 åskade både pingstdagen och onsdagen
 åskan slog ner i en björk in till huset och
 rev upp en stor stenmar, jag minns så väl
 att det var ett barn som föddes i nästa hus
 och barnmorskan kom i det värsta väderet
 På den gård som faster köpte lades det un-
 dantag till en gubbe som hette Magnus
 Bolin, men han bodde i nästa gård hos sin
 dotter ty han hade ägt båda gårdarna
 vad jag minns den gubben väl, han hade
 en undantagsåker den brukade han med
 sin dotters kor, ty di köide jövden med kor
 jag minns så väl när han skulle böja fort

Skriv endast på denna sida!

att köra en vår, när han hade satt korna
för årdröt så hängde han mörsan på hand-
taget och knåpte ihop händerna och stod
stilla en lång stund. Jag minns när morfar
pastors far talade om att när di' gamle
började våren så bad di' gud välsigna
grödan och ge oss god och fruktbar väderlek.
Jag minns hur roligt vi barn hade när di'
bar in häst på sländren Magnus Jönsson
barn och vi' bytte ihop oss, det mesta häst
bars in i byrar och di' skulle vi' taga emot
Magnus Jönsson han körde sitt hö på en
stege, en lång stega som stod vid byggnaden
den lade han på en vagn sen lade di'
byra intill byra en 12-15 stycken när di' kör-
de hö så gick han i' bara skjortan, det
var ju inte så mycket hö att bära på den
tiden. Jag minns så väl när häst var bärgat
ports

då skulle alla barnen sova i 'häst då'
 hade vi 'slut' det var till att gämma sig
 så de inte hille varandra, så gjorde också
 ungdomarna det var en gammal sed på
 att sode de gamle. När såden var mogen
 så skar de den med skära, jag minns så
 väl när prenturen skar såden en karl
 pågick dem och bytte skärorna och krakade
 såden så fort, sen fick vi barn följa
 efter och placka upp axen och lägga
 nekerna i hög 10 i varje hög På Teläckinge
 var det gott om bär, jag minns så väl
 när 'jöbbägen' (smultronen) började att mogna
 hur många vi plackade det gjordes
 ingen rykt o ingen saft från den tiden
 utan vi åt upp den, det var knälsma-
 ten myölk o brö o smultron, friset var
 då i knälsman, de såldes i 'Vädd' fort

Jag minns från våra barn när de böjades att flå
bäst av lindan det var riktigt att få jägna
till med det. De högg ner de spädaste skotten
av lindan och flådde av barken, den bark
som skulle bli till rötbast lades undan till
rötmånaden kom då lades den ner i sjön
från dybotten med en tyngd från så den inte
flöt av, där skulle den ligga i tre veckor
då togs den upp och den innersta yttarskif-
des från ytterbarken skjölades väl hängdes
upp och torkades det var rötbasten som
användes till fiskemjöl där den gällde 1,50
pundet. De flådde en sorts bast till som
hållades för "hacåbast" (hårdbast) de flå-
des från barken med det samma som de
togs av "bålen" (trädet) De basten användes
till natarep, även andra rep, till häbojjan
till mulakassar åt ossarna, de gällde 250 pundet
ferts

Jag minns lilla Luen Sammel när han stod
vid sin requinda ty han gjorde notarens
höbörjor bäreren mutakassas band nyår den
och bodde dem han födde sig och sin
familj på det. Sen bredvid var han re-
kattaprest han läste och sjöngde för lek
och var närvarande vid dödsbäddar och
läste och sjöngde, då hämtade honom till
det. Jag minns även hans mor en liten snäll
gumma hon hette "Clemme Lisan" (Cesela
Clemmenon) hon var mycket fattig, jag minns
en gång när hon gick på en äng och regrade
syrefrö, jag frågade henne vad hon skulle
ha det till. "Jamen det lilla" så var hennes
satsätt ja ska ha då te syrefröt då ä gott
då "lilla lilla", jag sprang hem till faster och
talade om det, faster hade bakat bröd och
kännet smör på dagen. Faster lilla fast

såde jag får ja ja Lissa en skiva bröd så ska
ja inte äta något till meraftnen, faster började
att gråta och jag fick gå till Lissa med en
hake kaka bröd och ett stycke smör i nyålter
i en flaska, vad jag var glad, det är ett min-
ne som jag aldrig glömmmer. Hon bodde i en
stuga ner vid sjön tillsammans med sin
bror, di' bodde di' var sin sida i stugan,
jag minns så väl hur det såg ut i den lilla
stugan, när man öppnade dörran så kom en
in i stugan bara ett rum, di' hade var sin
väggfäst säng, på gavlarna var ett fönster
där stod ett slagbord där sat di' när di'
ät sin mat. På den ena sidan var ett litet
fönster där sat Lissa på en trebenastol och
sprann neröver där stod hennes kista med
ett platt låk, på den andra sidan var inget
fönster där hade brodern sin kista och skåp fäst

när di' kokade sin vålling så lade di' i var
sin sågelbit och mätte den med en lång
speta i' den ene och en kort i' den ene så-
gelbiten, dessa båda syskon kunde föruligt
de voro så fattiga, sitt sågel tog di' mest i' jän-
ty brodern "Glemme Jan" så kallades han, (han
hette Johan Svensson) metade fisk och var ute
och rodde med svivelar, den fisk som di' inte
ät upp förkade och den åt di' upp på vintern.
På sommaren hade Johan en extra förfienst till
att ro folk över sundet. I Skäcklinge hade inte
förbindelse med fastlandet på den södra ändan
när då folk ville över från cirkön till Skäck-
linge så gick di' till sjöstranden och pojade och
då kom Johan och mötte det kortade Låre och
komma över där, var han borta så var Låra
hemma. Ett annat minne har jag också av
den gubben han plackade blodiglar på fots

sommaren då brukade vi barn få följa med honom i båten, han vadade i vattnet när han plockade dem, det skulle vara på dybotten i glarna kom och bet sig fast på benen där tog han dem och stöpte dem i en kruka, han hade mycket berättelser på det ty i min barndom så skulle di ha iglar i varje stuga. Han fick tolve skilling för de stora och tio för de små. Nånda Tissas man blev fastfrusen i isen han hade varit vid kvarnen och fått galsmälden smalen, när han på kvällen skulle sova hem så blev det så kallt så han frös fast och sat i hjälpfrusen i båten han kallades för lille Tral jag minns så väl hur ofta hon talade om det. Jag minns också från min barndom när di fladda ske och hörbark, när morfar fester och pojkar fladda bålen och di stora ganglarna så fick jag bösta di små och taga barken fast

av dem, sen skulle den torkas och hakas med
en gaa, sen radde di den i hēt ner till Ålshult
och köpte rågnjöt med sig hem för pengarna
ty rågen väckte inte till bröd från den gård som
di hade. Någon gång kom anghätern och hem-
tade den. Jag minns även när di flädde björken
där tog di fönt nävern och sedan barken
Emil yngste sonen fläckade där di vackraste
nåvarna av dem gjorde han "håraskruar"
till att fläcka bår i, han gjorde blomsterkrukor
att sätta krukväxter i dem sålde han 25 öre st.
Sen gjorde han snusdosar på dem hade han
stora berättningar, barken sålde till garvare
barkveden ty den sånär som lårveden den
ved som blev efter de björkar som di höstade
löv på till fåren, den grovaste av dessa båda
vedsorter skulle gömmas till jul. Att detta minns
jag så väl ty när jag var ledig från skolan fanns.

så fick jag hjälp till. Som förest nämner så byggde mor sin stuga på den gård som fater köpte så mina två bröder o ja fick någon gång vara tillsammans. Jag min en gång när mor var borta och vi var själva, så skulle vi so ut på sjön och dra upp vass och bygga hus av, jag var åtta år min äldste bror fem år och den yngre tre år, vi två stänke rodde var sin åra, och den lille satt på styrsätet han skulle dra upp ett vass och stupade ut i sjön vi såg honom inte på en stund sen kom han upp vid kanten av båten så vi kunde taga i håret vi lade oss på kanten och drog upp honom, jag minns att vi lade honom på magen och det rann ut vatten ur munnen vi rodde fort i land och hjälptes åt att bära in honom och lade ner honom i sängen. Alla hans fört

kläder varo genomblöta, vi funderade på
att elda upp och lägga strykloen i elden
och stryka hans kläder torra ty vi var
rädda för att få fejk, om en stund var
han i ordning igen och salen jefte också
till att torka kläderna så allt var i ordning
när mor kom hem, hon visste det inte
färrän vi blev stora och varna och jefte
talade om det. Britta o jag vi var titesamman,
var dag och lekte, jag mins så vår mod vi öns-
skade oss när vi blev stora, hon önskade
sig en liten stuga med grönt tak och ållonmär-
ke i en sort stora röda blomklasar, och då
ville hon bo ensam, jag önskade mig en gård
med en häst och fyra kor. Ja det gick så
att hon dog vid trettioårsaldren och fick ett
grönt tak, och jag fick gård med en häst och
3 kor fast nu har jag två hästar och nio kor
ferts.

Landskap: Småland

Härad: Trinnevald

Socken: Jät

Uppteckningsår: 1941

Upptecknat av: Jenny Samuelson

Adress: Jät

Berättat av: mig

Född år 1880 i Kralpmitt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mina minnen från Jätäcklinge om fisket
 och hur det gick till. Jag minns en gång på
 sommaren när brännen gick in från Solving
 Masse Jönneren och hans pojkar var och
 drag not då ner i gottaviken där man
 bodde, då fick gå efter mera folk till
 att hjälpa till och dra noten i land
 där var så mycket brännen i så då fick gå
 hem efter häst och vagn och köra hem den
 då läste en protokollskista full och i den gick
 det fyra tiendor protokoll, sen var där många
 som fick en halvskäppekong full förutom det
 som lästes i kistan då körde ut i byggen
 och sålde för 1.50 prandet sen rensade de
 farts

Skriv endast på denna sida!

och tor hade, den skulle gömmas till vintern.
 Farter fick två skäpperkorgar falla jag minns
 hur stora di var, både karlar och fruntimmer
 hjälptes åt att rensa och jag minns när di
 hade kokat alla huvuden di slag upps dem
 i stora lerfat, brännin fattades inte heller
 ty det var Magnus Jönsson aldrig utan jag
 tycker jag ser det än di hade varken kniv
 eller gaffel di tog allt med fingrarna, det var
 så vanligt på den tiden. En annan gång
 minns jag när barnen lekte hur mycket di
 fick både di och vi därhemma, när di hade
 hängt ut den till torkning så kom där ett
 lag med tättara när di inte var hemma
 och tog mest allihopra. En gång minns jag
 när Brane farters son var ute och fästade
 han kom hem med en gädda som vägde
 28 skillingar och många stora ölar farts

jag minns när löjarna lekte då gick di ut
från kvällen och tog kaffekittel med sig och
en bränningsflaska och tette mat sen låg di ute
hela natten. När di sen skulle lägga ut re-
varna så gjorde di likaså då låg di ute på
holmarna några timmar mitt på natten, de
som så gjorde det var fiskerikara. På vå-
ren satte di ut hämmar och rysskor och tog
många gäddor. Mitt från sommaren rodde
di ut på fjordarna och drog stornot eller
som di sade "pulsan" Di satte ut noten från
fjorden di var i tre båtar di rodde runt om
noten och klubbade på vattnet di skrämd
in fisken, sen stod di i två båtar och drog
en arm i varje di fick mycket fisk så alla
sorter både stora och små. På hösten drog
di sihanot den drags vid landet di fick
mycket sek, för den di sålde fick di en port

krona grundet, sen sattade di' in sek till vintern
föde flera grund på varje kashäls och detta
firke såg jag och minns det som det hade hänt
i dag. Detta är minnen före fyllda elva år.
Min mor var född i Urshult på Brönneholmen
och där bodde min rätta mormor och morfar
han hetade Magnus Ström och hon hette Eva
morfar var väverkedmakare och mormor var
sockerpennakokerska så kallades di' som gjorde
karameller i min barndom, jag minns hur mycket
beställningar hon hade särskilt till jul ty hon
gjorde även karameller till julgranen till exa- H. G. 17.
men och till läse barnen hade hon stora bestäl-
ningar, ty på den tiden hade inte handlaren
sockerpenna att sälja, endast brötsocker och
lakris. Jag minns den sommaren som jag var
i elfte året så fick jag vara hos mormor flera
dagar och hjälpa henne, en gång på våren
forts

så var mor med, Hon skulle gå hem kl fyra
från morgonen ty mina bröder skulle i skolan Lina
såg hos dem på natten. Vi skulle gå över Gårds-
bea när vi var mit på bran så gick vi höra
en fin musik från strängaspet, mor sade
jag, du spelar på Hullet några gårdar som
låg tvärs över sjön, tyrt sade mor och vi
gick sakta, jag har aldrig hört så fin musik
jag minns det än, och det var i soluppgång-
en, när vi gått ett stycke sade mor det var
necken som spelade det var inget ovanligt
det har jag hört många gånger men hade vi
sagt nånting så hade hon tyrtnat. Jag minns
en gång när jag skulle vara hos morfars en
natt så kom där in en gubbe som hade
en stor hund med sig han ville ligga
där över natten det var kallt och mycket
snö, var du ifrån sade morfar forts

Jä är från askebattning där alla valsa omkring
ja, då jag var val ecke der ut sa morfar och
tog honom i kragen och kastade ut honom
jag blev så rädd så jag tordes inte svara från
natten jag tyckte att jag höjde gabben utan
före, sen låg jag inte till morfars mera gånger
han dog sen året efter. Morfar talade om
mycket på kvällarna när jag var där som
jag minns ännu, när morfar var elva år gam-
mal så färdade han på fetuö i Skumlovsbygd
söcker hos en bonde som hette Måne, det
var en sträng vinter och de hade inte vatten
till korna utan de fick köra ner dem till
sjön, där högg de hål på isen och de drack
där, han anade ingen fara förän korna
bögade räma och släta sig i en flock, när
han då såg sig omkring så kom det en skock
med vargar, alla korna vände sig mot färes

hemmet och började att springa, då kastade
han sig upp på tjurens rygg och satt där
tills han kom fram till ledugården. När fö-
ran var och bröt ena benet så han fick vara
kallt i sitt återstående liv, morfar var född
1823. Morfar talade även om att i Urhult
bodde en gubbe som de kallade för Jär-
cella. Sven han skulle följa med Klare
en dag för att hära hem vatten till går-
den, då hade ett stort Bykesson med sig
att köra vatten i, när de kommit ett
stycke ut från Isen så kom där en
skock vargar kvicktänkt som Sven alltså
var såde han var vatten ner karet över
oss, på karet var äron så det låg inte
fäst intill isen. Sven fäst på räb ut i far-
gan med oss och vatten karet över oss då
gjorde så och hästen sprang hem fäst

bergarna kom runt omkring keret Luen
 fick se en varg tas sticka in under keret
 han högg av den med yxa och det började att
 blöda då blev de andra blodtörstiga och de
 bet och rev ihjäl varandra. En annan sägen
 Det var julaftons kväll och Jämsella Luen skulle
 gå ärogång, det brukade även Mase på
 Jämsella göra men denna kväll var han på
 hemväg från kuernen han hade fått vänta
 där hela dagen, han rådde därför att hinna
 Luen. Denne bad då Mase om att åka ett
 stycke, sått dig upp då sade Mase, det var
 farligt vad det är tungt ~~Mase~~ Luen sade
 Mase, när han vände sig om fick han
 se en höna dra ett halmbuss efter sig.
 I stället för att titta om talade Mase för
 Luen vad han såg, i samma ögonblick var
 Mase hemma på ringörd han kunde inte
 flytta sig den kvällen fört

L. u. F. 31.

M. 7855:33.

jag minns så väl när morfar talade om detta.
 Jag minns år 1891 när det stora vattenflödet kom
 det började att regna från lördagen vid middagstiden
 sen höll det på hela natten det kom så mycket vatten så där maelerna var torra på söndagen
 där kunde di'ro på söndagen med båt. Det var i mitten av Augusti så att hö som låg
 ihopråpsat flöt ut i sjön sen höll det på att regna hela månaden så att rågen blev fördärvad
 den växte i krakerna så di' blev gröna jag minns så väl hur di' grät och jämrade sig di' trodde
 att det blev hungersnöd jag minns inte hur det blev sen jag minns bara att di' gav 40 kr för en säck
 rågmjöl per to

och torkade, den skulle gömmas till vintern.
 Farter fick två skäpperkorgar fulla jag mins
 har stora di var, både karlar och fruntimmes
 hjälptes åt att rensa och jag mins när di
 hade kokat alla hunduden di slag upp dem
 i stora lerfat, brännin fattades inte heller
 ty det var Magnus Jönsson aldrig utan jag
 tycker jag ser det än di hade varken kniv
 eller gaffel di tog allt med fingrarna, det var
 så vanligt på den tiden. En annan gång
 mins jag när brannen lekte har mycket di
 fick både di och vi därhemma, när di hade
 hängt ut den till torkning så kom där ett
 lag med fattara när di inte var hemma
 och tog mest allihopra. En gång mins jag
 när Brane farters son var ute och fästade
 han kom hem med en gädda som vägde
 28 skålpund och många stora ölar farts

jag minns när löjarna lekte då gick di ut
från kvällen och tog kaffekittel med sig och
en bränninsflaska och tette mat sen låg di ute
hela natten. När di sen skulle lägga ut re-
varna så gjorde di likaså då låg di ute på
holmarna några timmer mitt på natten, de
som så gjorde det var fiskerikare. På vå-
ren satte di ut hämmar och rysskor och tog
många gäddor. Mitt från sommaren rodde
di ut på fjordarna och drog stornot eller
som di sade "pulsan" Di satte ut noten från
fjorden di var i tre båtar di rodde runt om
noten och klubbade på vattnet di skrämdo
in fisken, sen stod di i två båtar och drog
en arm i varje di fick mycket fisk så alla
sorter både stora och små. På hösten drog
di si hanot den drags vid landet di fick
mycket sek, för den di sålde fick di en port

krona pundet, sen saltade de in sig till vinter
föda flera pund på varje karkäll och detta
firke såg jag och minns det som det hade hänt
i dag. Detta är minnen före fyllda elva år.
Min mor var född i Urshult på Brönneholmen
och där bodde min rätta mormor och morfar
han hetade Magnus Ström och hon hette Eva
morfar var väverkedmakare och mormor var
sackerpennakokerska så kallades de som gjorde
karameller i min barndom, jag minns hur mycket
beställningar hon hade särskilt till jul ty hon
gjorde även karameller till julgranen till exa- H. G. 17.
men och till läse barnen hade hon stora bestäl-
ningar ty på den tiden hade inte handlaren
sackerpenna att sälja, endast brötsacker och
lakris. Jag minns den sammaren som jag var
i elfte året så fick jag vara hos mormor flera
dagar och hjälpa henne, en gång på varen
forts

så var mor med, Hon skulle gå hem kl fyra
från morgonen ty mina bröder skulle i skolan Lisa
såg hos dem på natten. Vi skulle gå över Gårds-
bea när vi var mit på bron så gick vi höra
en fin musik från strängaspet, mor sade
jag, du spelar på Hullet några gårdar som
låg tvärs över sjön, tyrt sade mor och vi
gick sakta, jag har aldrig hört så fin musik
jag minns det än, och det var i soluppgång-
en, när vi gått ett stycke sade mor det var
necken som spelade det var inget ovanligt
det har jag hört många gånger men hade vi
sagt nånting så hade han tyrtnat. Jag minns
en gång när jag skulle vara hos morfar en
natt så kom där in en gubbe som hade
en stor hund med sig han ville ligga
där över natten det var kallt och mycket
snö, var du ifrån sade morfar forts

Jä är från askebattning där alla valsa omkring
ja, deo jävni vals ecke de ut sa morfar och
tog honom i kragen och kortade ut honom
jag blev så rädd så jag tordes inte sova från
natten jag tyckte att jag hörde gubben utan
före, sen låg jag inte till morfars mera gånger
han dog sen året efter. Morfar talade om
mycket på kvällarna när jag var där som
jag minns ännu, när morfar var elva år gam
mal så färdade han på fetuö i Olmunbygd
socken hos en bonde som hette Måne, det
var en sträng vinter och de hade inte vatten
till korna utan de fick köra ner dem till
sjön, där högg de hål på isen och de drack
där, han anade ingen fara förän korna
böjde säma och släta sig i en flock, när
han då såg sig omkring så kom det en skock
med vargar, alla korna vände sig mot fens

hemmet och höjde at springa, då kastade
han sig upp på tjurens rygg och satt där
tills han kom fram till ledugården där följde
han av och bröt ena benet så han fick vara
kallt i sitt återstående liv, morfar var född
(1823) Morfar talade även om att i Urhult
bodde en gubbe som di' kallade för Jä-
ella-tven han skulle följa med Hans
en dag för att köra hem vatten till går-
den, di' hade ett stort Bykekar med sig
att köra vatten i, när di' kommit ett
stycke ut från Isen så kom där en
skock vargar kvicktänkt som Sven alltså
var såde han var vatten ner karet över
oss, på karet var äron så det låg inte
tätt intill isen Sven fant på råd vi tar
vara med oss och vatten karet över oss di'
gjorde så och hästen sprang hem fast

Dargarna kom runt omkring keret Luen
 fick se en varg tars sticka in under keret
 han högg av den med yxa och det började att
 blöda då blev de andra blodtörstiga och de
 bet och rev ihjäl varandra. En annan såger
 Det var julaftons kväll och Jävels Luen skulle
 gå årsång, det brukade även Masse på
 Jättnö göra men denna kväll var han på
 hemväg från kuernen han hade fått vänta
 där hela dagen, han råkade därför att hinna
 Luen. Denne bad då Masse om att åka ett
 stycke, sätt dig upp då sade Masse, det var
 farligt vad det är tung ~~Masse~~ Luen sade
 Masse, när han vände sig om fick han
 se en höna dra ett halmbuss efter sig.
 I stället för att titta omtalade Masse för
 även vad han såg, i samma ögonblick var
 Masse hemma på ringård, han kunde inte
 flytta sig den kvällen fört

L. u. F. 31.

M. 7855:33.

jag minns så väl när morfar talade om detta.
 jag minns år 1891 när det stora vattenflödet kom
 det började att regna på lördagen vid middagstiden
 sen höll det på hela natten det kom så
 mycket vatten så där maelerna var torra på söndagen
 där kunde di' so på söndagen med båt.
 Det var i mitten av Augusti så att hö som låg
 ihopråpsat flöt ut i sjön sen höll det på att regna
 hela månaden så att rågen blev fördärvad
 den växte i krakerna så di' blev gröna jag minns
 så väl hur di' grät och jämrade sig di' trodde
 att det blev hungersnöd jag minns inte hur det blev
 sen jag minns bara att di' gav 40 kr för en säck
 rågmjöl per to